

Het recht van zelfstandigen op collectieve onderhandelingen

Studiedag

Brussel, woensdag 28 maart (8u30-17u)

Europees Sociaal en Economisch Comité

Jacques Delors-gebouw

Zaal JDE 63

Belliardstraat 99, 1000 Brussel

Metro : Maalbeek (lijnen 1 en 5) en Troon (lijnen 2 en 6)

Gratis deelname – Inschrijven verplicht – Lunch voorzien voor de ingeschreven deelnemers

Simultaanvertolking in het Nederlands, Frans en Engels

Contactpersoon : Jean-Benoît Maisin

Université Saint-Louis – Bruxelles

Centre interdisciplinaire de recherche en droit constitutionnel et administratif (CIRC)

jean-benoit.maisin@usaintlouis.be

8u30-9u Onthaal van de deelnemers

9u-9u15 Inleiding van de dag : Jean-Benoît Maisin, USL-B

Voormiddag : Een collectief onderhandelingsrecht voor zelfstandigen ? De wetgeving mobiliseren om de praktijk aan te sturen

Voorzitterschap: prof. Daniel Dumont, ULB

9u15 – 10u30 Het internationaal juridisch kader : IAO versus EU?

9u15 – 10u. Xavier Beaudonnet, Departement Internationale Arbeidsnormen van het Internationaal Arbeidsbureau, hoofdspreker

10u – 10u15. Manuel Kellerbauer, Juridische dienst van de Europese Commissie, spreker

10u15 – 10u30. Debat met de zaal

10u30 – 11u Pauze

11u – 12u30 Initiatieven op het terrein: de geldende wetgeving mobiliseren?

- a) Het geval Deliveroo : zelfstandigen in de platformeconomie, welke strategieën voor collectieve organisatie?

11u – 11u15. Martin Willems, Algemeen Christelijk Vakverbond, hoofdspreker

11u15 – 11u30. Auriane Lamine, UCLouvain, spreker

- b) Het geval Sanoma : zelfstandigen, een mogelijke doelgroep voor collectieve arbeidsovereenkomsten?

11u30 – 11u45. Thijs Hostyn, Algemeen Christelijk Vakverbond, hoofdspreker

11u45 – 12u. Paul Windey, Voorzitter van de Nationale Arbeidsraad, spreker

12h-12h15. Debat met de zaal

12u15 – 13u30 Lunch in het restaurant van het Europees Sociaal en Economisch Comité

Namiddag : Een collectief onderhandelingsrecht voor zelfstandigen? Inspiratie putten uit de praktijk om de wetgeving anders in te vullen

Voorzitterschap : prof. Auriane Lamine, UCLouvain

13u30 – 14u45 Initiatieven op het terrein: welke collectieve vertegenwoordiging van zelfstandigen voor de toekomst?

13u30 – 14u00. François Pichault, ULiège, hoofdspreker

14u00 – 14u15. Matthieu Dewèvre, Union des classes moyennes, spreker

14u15 – 14u30. Béatrice Clicq, Force ouvrière, spreker

14h30 – 14u45. Debat met de zaal

14u45 – 15u00 Pauze

15u00 – 16u45. De collectieve autonomie van zelfstandigen: het democratisch debat aanwakkeren

15h00-15h15. Michel De Gols, Algemene Directie Individuele Arbeidsbetrekkingen bij de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg, hoofdspreker

15h15-15h30. Pierre-Paul Van Gehuchten, USL-B en UCLouvain, spreker

15h30 – 16h45. Een collectief onderhandelingsrecht voor zelfstandigen? Analyse van drie wettelijke scenario's. (Interactieve workshops begeleid door de organisatie Collectiv-a). De uitkomsten van deze debatten worden gepubliceerd op de site van de Economische en Sociale Raad voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

16u45-17u Slotwoord : Julien De Beys, hoofd van de eenheid Arbeidsvoorwaarden aan het DG Werkgelegenheid, sociale zaken en inclusie van de Europese Commissie

17u Receptie

De arbeidswereld ondergaat indringende veranderingen. Niet alleen wordt er in toenemende mate gebruik gemaakt van zogenaamde atypische arbeidsvormen, er worden ook alsmear meer functies die vroeger bekleed werden door loontrekkenden ingevuld door zelfstandigen. Doordat werknemers meer en meer streven naar autonomie, worden er nieuwe vormen van personeelsbeheer uitgewerkt die hun flexibiliteit en creativiteit stimuleren. Het ondernemerschap wordt voorgesteld als een bevoorrechte weg uit de werkloosheid. Tegelijkertijd veranderen arbeidsrelaties door het gebruik van IT. Het biedt werknemers een ongekenne vrijheid in het beheer van hun werktijd, maar het bevordert eveneens ongeziene vormen van controle.

Volgens de traditionele juridische categorieën zijn een groot aantal van de werknemers in deze 'nieuwe economie' zelfstandig. Wettelijk gezien bevinden zij zich inderdaad niet in een ondergeschikte situatie. En toch moeten ze wel degelijk het hoofd bieden aan situaties van afhankelijkheid en reële economische kwetsbaarheid, wat hen ertoe brengt gemeenschappelijk actie te willen ondernemen, om samen het kader vast te leggen waarin zij hun prestaties leveren.

Het is dankzij het werk van de representatieve organisaties, en in het bijzonder door het principe van collectief overleg dat loontrekkenden de hele 20e eeuw lang hun eisen publiek konden uiten en er zo voor konden zorgen dat hun werknemersrechten erkend werden. Zullen de zelfstandigen van de 21e eeuw diezelfde vrijheid genieten om collectief te onderhandelen? Die vraag staat tijdens deze studiedag centraal.

Vandaag willen we proberen om de eerste lijnen uit te tekenen van een denkoefening over de collectieve rechten van de zelfstandige. Het gaat erom uit te zoeken of de zelfstandige werknemer recht heeft op collectief overleg, en dit door zowel de wetgeving als praktijkvoorbeelden van collectief handelen kritisch te bestuderen. De voormiddag begint met een uiteenzetting over de manier waarop de problematiek behandeld wordt door het internationaal recht om vervolgens na te gaan hoe er, soms op vernuftige wijze, wordt omgegaan met het huidige juridische kader door de spelers op het terrein (voormiddag: de wetgeving mobiliseren om de praktijk aan te sturen). In de namiddag zetten de professionele organisaties de initiatieven uiteen die zij ontwikkelen om toch een zekere collectieve vertegenwoordiging te garanderen voor zelfstandigen, ondanks de valkuilen van de huidige wetgeving. Alle theoretische en praktische kennis die in de loop van de dag vergaard wordt, zal vervolgens dienen als basis voor de workshops die door alle deelnemers bijgewoond worden (namiddag: inspiratie putten uit de praktijk om de wetgeving anders in te vullen).

Dit gebeuren richt zich tot de vertegenwoordigers van werknemers- en werkgeversorganisaties, tot onderzoekers, tot ambtenaren en meer algemeen tot alle spelers en waarnemers van de 'nieuwe economie'.

Deze studiedag wordt georganiseerd door Pierre-Olivier de Broux (USL-B), Daniel Dumont (ULB), Auriane Lamine (UCL), Pierre-Paul Van Gehuchten (USL-B) en Jean-Benoît Maisin (USL-B).

Met de steun van :

